

Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-4/95 και C-5/95

Fritz Stöber και José Manuel Piosa Pereira κατά Bundesanstalt für Arbeit

(αιτήσεις του Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen
για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

«Κοινωνική ασφάλιση — Κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου —
Προσωπικό πεδίο εφαρμογής»

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα A. La Pergola της 6ης Ιουνίου 1996 I - 513

Απόφαση του Δικαστηρίου (πέμπτο τμήμα) της 30ής Ιανουαρίου 1997 I - 531

Περίληψη της απόφασης

1. *Κοινωνική ασφάλιση των διακινούμενων εργαζομένων — Οικογενειακές παροχές — Εργαζόμενοι υπαγόμενοι στη γερμανική νομοθεσία — Μη μισθωτοί εργαζόμενοι — Έννοια σύμφωνα με το άρθρο 73 του κανονισμού 1408/71 — Μη μισθωτοί εργαζόμενοι υπέχοντες υποχρέωση ασφαλίσεως κατά τον κινδύνου γήρατος (Κανονισμός 1408/71 του Συμβουλίου, άρθρα 1, στοιχ. α', σημ. ii, και 73, και παράρτημα I, μέρος I, σημ. Γ, στοιχ. β', και κανονισμός 3427/89 του Συμβουλίου)*

2. *Ελευθέρη κυκλοφορία των προσώπων — Ελευθερία εγκαταστάσεως — Ρύθμιση κράτους μέλους δυνάμει της οποίας τα συντηρούμενα τέκνα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των οικογενειακών επιδομάτων εφόσον πληρούνται η προϋπόθεση της κατοικίας τους στο εθνικό έδαφος — Δυσμενής διάκριση σε βάρος των μη μισθωτών διακινουμένων εργαζομένων — Δεν επιτρέπεται*

(*Συνθήκη ΕΚ, άρθρο 52*)

1. Το άρθρο 73 του κανονισμού 1408/71, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με τον κανονισμό 2001/83, ο οποίος τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 3427/89, το οποίο προβλέπει ότι ο μισθωτός ή μη μισθωτός εργαζόμενος ο οποίος υπάγεται στη νομοθεσία κράτους μέλους δικαιούται, για τα μέλη της οικογενείας του που κατοικούν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, τις οικογενειακές παροχές που προβλέπει η νομοθεσία του πρώτου κράτους, ως αν αυτά κατοικούσαν στο έδαφος του εν λόγω κράτους, έχει την έννοια, όσον αφορά την καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων δυνάμει της γερμανικής νομοθεσίας, ότι αφορά μόνον τους μη μισθωτούς εργαζομένους που ανταποκρίνονται στον ειδικό ορισμό που απορρέει από τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 1, στοιχείο α', σημείο ii, και του παραρτήματος I, μέρος I, σημείο Γ, στοιχείο β', του ίδιου κανονισμού, αφορά δηλαδή τους εργαζομένους οι οποίοι υποχρεούνται να είναι ασφαλισμένοι ή να καταβάλλουν εισφορές όσον αφορά τον κίνδυνο γήρατος στο πλαίσιο συστήματος μη μισθωτών εργαζομένων ή να είναι ασφαλισμένοι στο πλαίσιο της υποχρεωτικής ασφάλισης συντάξεως.

Πράγματι, η ευρεία ερμηνεία που πρέπει να δοθεί, ενόψει του σκοπού της ελεύθερης κυκλοφορίας τον οποίο επιδιώκει η Κοινότητα, στην έννοια του μη μισθωτού εργαζομένου, κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού, δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να αφαιρέσει κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα από τις περιεχόμενες στο εν λόγω παράρτημα I διατά-

ξεις, με τις οποίες ο κοινοτικός νομοθέτης έκανε χρήση της εξουσίας που διέθετε συναφώς για να προσδιορίσει σε ποιους από τους μη μισθωτούς εργαζομένους θα εφαρμοζόταν στο μέλλον το προαναφερθέν άρθρο 73, το οποίο εφαρμόζοταν προγενέστερα μόνο στους μισθωτούς εργαζομένους.

2. Το άρθρο 52 της Συνθήκης έχει την έννοια ότι απαγορεύει εθνική ρύθμιση δυνάμει της οποίας τα τέκνα ενός μη μισθωτού εργαζομένου λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό των οικογενειακών παροχών, εφόσον πληρούνται η προϋπόθεση της κατοικίας τους στο εν λόγω κράτος μέλος.

Πράγματι, μια τέτοια ρύθμιση, αν δεν μπορεί να στηριχθεί σε αντικειμενικά στοιχεία ικανά να τη δικαιολογήσουν, επάγεται δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος των διακινουμένων εργαζομένων, αφού κυρίως τα δικά τους τέκνα είναι εκείνα που κατοικούν στην αλλοδαπή.

Τα προβλήματα τα οποία θα μπορούσαν να ανακύψουν από την κατάργηση της εν λόγω προϋποθέσεως κατοικίας, όσον αφορά την ανάγκη να διασφαλίζεται ότι τα επιδόματα χρησιμοποιούνται πράγματι για την ανατροφή των τέκνων και να αποφεύγονται οι σωρεύσεις των παροχών, πρέπει να επιλύονται με την κατ' αναλογία εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού 1408/71 σχετικά με τους μη μισθωτούς εργαζομένους που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του.